

ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПЕЧНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У МОДНИХ СТИЛЬОВИХ НАПРЯМАХ-ТРЕНДАХ

*Сажієнко Д. В.
м. Полтава*

Анотація. У статті розглянуто розвиток екологічного стилю у виробництві сучасного одягу. Проаналізовано роботи відомих дизайнерів та світових брендів одягу, які направлені на використання безпечних екологічних матеріалів та популяризацію екомоди.

Ключові слова: екологічні матеріали, натуральні тканини, екомода, екодизайн.

У найбільш загальному розумінні під екодизайном можна розуміти систему наукових пошуків і заходів, спрямованих на забезпечення «екологічно свідомого» розвитку простору людини.

Аналіз останніх публікації свідчить, що виключно мало досліджень присвячено екологізації дизайну одягу, хоча багато світових дизайнерів вже присвятили свої колекції цій темі.

Головним пріоритетом еко-одягу є його абсолютна натуральність. На відміну від синтетичного одягу, одяг з натуральних тканин не утруднює дихання шкіри, прекрасно підтримує температуру тіла, не дратує і не висушує шкірний покрив і не є сприятливим ґрунтом для розселення бактерій, захищає від зовнішніх впливів (у тому числі від радіовипромінювання), не викликає алергії. Натуральні тканини – як ліки або вітаміни для шкіри, вони заспокоюють і гармонізують.

Так званий екологічний стиль у моді з'явився не в один день. Мода декларується економікою, за якою стоять потужні виробники тканин, шкіри, хутра, фарбників, синтетичних матеріалів тощо. Їх замовниками виступають виробники легкого і зимового одягу, білизни, взуття, фурнітури тощо. Насправді, в дизайні одягу «еко стиль» пробиває собі шлях досить важко. Змішення гламуру з екомодою довгий час взагалі виглядало нереальним. І якби не замовлення на моду з боку середнього класу, який поступово приймає «зелені» ідеї, справа рухалася б ще повільніше.

Незважаючи на те, що екодизайн недостатньо розвинений, багато виробників одягу, наприклад, Nike, Gap закупають екотканини для цілих колекцій одягу. Компанія Marks and Spencer сприяє розвитку екомоди мільйонними вливаннями, а Levi's запускають лінії екологічно безпечних джинсів. У виготовленні фурнітури, приміром гудзиків, використовується шкаралупа кокосового горіха, лейбл робиться з картону тощо [1].

Кутюр'є створюють одяг, взуття і аксесуари не лише зі штучної шкіри і хутра, але і з самих різних, часом зовсім несподіваних матеріалів. Це одяг з розрізаного лахміття, газетного паперу, хліба, шоколаду, органічних тканин тощо. Наприклад, цікаву колекцію вечірніх і весільних суконь з хліба представив дизайнер Жана-Поль Готьє. Незвичайну розробку аксесуарів під назвою «Трав'яні карати» запропонувала дизайнер Афстейн Юліуссон. Родзинкою цих прикрас став ісландський мох, який виступає у ролі коштовного каменю, котрий потрібно вирощувати самостійно [1].

Експериментальним може бути і одяг виготовлений з природних матеріалів. Так, наприклад, дизайнер Robin Vargus створює сукні з соснових шишок, кульбаб, латаття. Серію незвичайних костюмів і суконь Weedrobes представила, також, канадська художниця Ніколь Декстрас. Це екологічно чисті вбрання «пошиті» з листя дерев і рослин, гілочок, овочів тощо. Їх органічна структура вказує на взаємозв'язок людського тіла і землі [3].

Реальне «озеленення» подіуму відбулося у 2002 році з появою нового бренду Luxury Eco, автором якого стала Лінда Лаудермілк. Бренд одразу завоював популярність завдяки неповторним предметам гардеробу з природних матеріалів: бамбука, морських черепашок і водоростей, липового лика, сої, джуту, кропиви, конопель, льону, вовни, органічної бавовни тощо. Натуральні тканини, природні кольори, ручна робота – ось ті стовпи, на яких постав новий стиль. Щодо Лінди Лаудермілк, то головним кредо її роботи став принцип: не нашкодь природі та людям. Рослини, які стали основою для створення натуральних тканин,

вирощені без обробки пестицидами, а тварини, чия вовна використовується для виробництва одягу й аксесуарів, вигодувані без додавання шкідливих хімічних добавок. Відповідно, люди, які носять подібний одяг, сповідують ідеї захисту від алергічних реакцій і шкідливого впливу різного роду токсинів на організм. Не виключено, що ідеї Лінди зав'язали б, якби їх не підхопили дизайнери з гучними іменами [2].

Не можна не згадати в цьому контексті Стелу Маккартні. Дочка Пола і Лінди Маккартні могла б прожити життя в сяйві слави свого батька, натомість у неї рано розкрився творчий потенціал дизайнера одягу на тлі бізнесових здібностей. Моделями, котрі представляли її першу випускню колекцію одягу у 1995 році були її подруги – Наомі Кемпбелл, Кейт Мосс, Ясмін Ле Бон та інші. Стиль життя і поведження Стели відповідав «еко» якнайкраще. Сповідуючи веганство, вона не використовувала в своїх колекціях натуральну шкіру, не кажучи вже про хутро. Натомість нею були створені колекції взуття на основі замінників шкіри. В подальшому, працюючи на «Chloe» (замість Карла Лагерфельда), «Gucci», «Adidas», запустивши власний бренд «Stella McCartney», Стела цілком пов'язувала свою діяльність з екологічними практиками [2].

Таким чином, перед споживачем і виробником не стоїть вибір: або вимагати від одягу цілковитої екологічності, або ж продовжити використання хімічних препаратів у обробці, що забезпечує необхідні споживчі й естетичні властивості. Насправді, неможливо уникнути використання хімічних реагентів на всьому технологічному ланцюзі, від вирощування волокна до виробництва готового виробу. На сьогоднішній день, можливо тільки скоротити використання хімічних препаратів. Тому варто звернутися до виготовлення матеріалів із застосуванням натуральних тканин у поєднанні з перевагами новітніх технологій виробництва, що націлені дати потужний імпульс у виготовленні екологічно чистого одягу.

Список використаних джерел:

1. Орлова Н. С. Особливості проектування та виготовлення еко-одягу. Формування здоров'язбережувальних компетентностей сучасної молоді: реалії та перспективи : зб. наук. пр. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 27–28 квіт. 2017 р.) / упоряд. і ред.: В. П. Титаренко, А. М. Хлопов. Полтава, 2017. С. 233–236.
2. Свірко В. О., Бойчук О. В., Голобородько В. М., Рубцов А. Л., Кардаш О. В., Чемакіна О. В. Дизайнерська діяльність: екологічне проектування : Науково-методичне видання. Київ : УкрНДІ ДЕ, 2016. 196 с.
3. Шандренко О. М. Віртуальний світ моди от кутюр. Мистецтвознавчі записки: Зб. наук. пр. Київ : Міленіум, 2008. № 14. С. 143–150.

ЗЕМЛЕТРУС ЯК ЗАГРОЗА ЖИТТЮ ТА ЗДОРОВ'Ю ЛЮДИНИ

Сулимка К. С.
м. Полтава

Анотація. У статті подано поняття землетрусу як топологічного стихійного лиха, описана класифікація землетрусів та подано способи захисту від них.

Ключові слова: землетрус, шкала Ріхтера, стихійне лихо.

Землетруси – це підземні поштовхи та коливання земної поверхні, зумовлені раптовим вивільненням потенціальної енергії земних надр. Щороку на Землі реєструють близько 300 тисяч землетрусів. Приблизно кожні п'ять хвилин відбуваються відчутні поштовхи, а раз на 3-4 дні трапляються руйнівні. Щорічно від землетрусів та їх катастрофічних наслідків гинуть понад 10 тисяч осіб.

Причинами землетрусів є раптові розриви та зміщення пластів у глибинах земної кори і навіть у верхніх шарах мантії, які передаються на великій відстані і спричиняють струси земної кори. Енергія, що вивільняється внаслідок цих зміщень, дорівнює за потужністю вибуху кількох десятків ядерних бомб. Вона поширюється хвилями від гіпоцентру